

KUTSESTANDARD

Mäetehnik, tase 5

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Mäetehnik, tase 5	5

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
<p>Mäetehnik, tase 5 koordineerib ja juhib mäetöölise tehtavaid mäetöid karjääris ja teenindusmaal, mäejaoskonnas, mäetsehhis jm tootmisüksustes. Mäetehnik juhendab, jälgib ja kontrollib mäetöölise kvaliteedi-, tööohutus- ja keskkonnanouete täitmist.</p> <p>Mäetehniku tegevuse eesmärk on toetada mäeinseneride tegevust maavarade avakaevandamisel ja töötlemisel. Mäetehnik töötab iseseisvalt keerulistes ja ettearvamatutes olukordades, vastutades nii enda kui ka kaastöötajate tegevuse ja tootmisüksuse töötulemuse ning oma tegevuse tagajärjel tekkinud ohtlike olukordade ja keskkonnakahju eest.</p> <p>Objektil ja selle mõjupiirkonnas võib kokku puutuda kivimite, kaevisse ja setete varisemise, vajumise ning veetaseme muutumisega seotud ohtudega.</p> <p>Peamised töövahendid on mõõtmis- ja sidevahendid ning mootorsõiduk.</p>
A.2 Tööosad
<p>A.2.1 Mäetöö korraldamine</p> <p>A.2.2 Tootmisüksuse operatiivne juhtimine</p> <p>A.2.3 Kaevandamiskeskonna kontrollimine</p>
A.3 Kutsealane ettevalmistus
<p>Mäetehnik on omandanud vähemalt keskhariduse või kutsekeskhariduse. Tal on erialane töökogemus ja ta on end täiendanud erialastel täiendkoolitustel.</p>
A.4 Enamlevinud ametinimetused
<p>Mäemeister, mäetööde juht, kaevandamise vastutav spetsialist, järelevalvaja.</p>
A.5 Reguleerimised kutsealal tegutsemiseks
<p>5. taseme mäetehniku kutse annab õiguse töötada kaevandamise vastutava spetsialistina liiva-, kruusa- ja savikarjääris, paemurrus, turbatootmisalal ning muda, järvelupja ja muid taolisi setteid kaevandavas ettevõttes. Alus: maapõueseadus.</p>

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
<p>Kutse taotlemisel tuleb tõendada üldoskused ja kõik kompetentsid.</p>
B.2 Mäetehnik, tase 5 üldoskused
<p>Tegevusnäitajad:</p> <p>1. tegutseb keskkonda säästes, ohjab mäetöö keskkonnamõju;</p>

2. järgib oma tegevuses õigusaktidest tulenevaid ohutusnõudeid, tööohutus- ja töökeskkonnanõudeid, sh oskab tegutseda häire- ja eriolukordades;
3. arvestab oma tegevuses võimalike ohtudega töö- ja ümbritsevas keskkonnas (varisemisoht);
4. kasutab otstarbekalt ettevõtte ja maapõue ressursse;
5. tajub oma rolli ettevõtte tegevuses, orienteerub kiiresti tööolukordades, lahendab konfliktid;
6. täidab korraga mitmeid tööülesandeid, seab oma tegevused eelisjärjekorda ning töötab tulemuslikult ka pingelises olukorras;
7. esitab teabe selgelt, loogiliselt ja sihtgrupile mõistetavalt;
8. koostab korrektselt ja arusaadavalt dokumente, järgides tehniliste dokumentide koostamise põhimõtteid;
9. kasutab vähemalt ühte võõrkeelt tööks vajalikul tasemel;
10. kasutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia vahendeid ja võimalusi vastavalt digioskuste enesehindamise skaala iseseisva kasutaja tasemele (Lisa 2).

B.3 Kompetentsid

B.3.1 Mäetöö korraldamine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. korraldab töökohtade ülevaatus ja hindab töökohtade vastavust ohutusnõuetele;
2. määrab iga tööülesande täitmiseks vajalikud seadmed ja töövahendid, lähtudes kaevandamise projektist;
3. koostab tegevuskava ja planeerib ressursid tööülesandele vastavalt;
4. korraldab seadmete ja masinate ülevaatus ja töökohale toimetamise, lähtudes tehnoloogilisest dokumentatsioonist;
5. korraldab katendi ja kaevisse väljamist, laadimist ja teisaldamist ning kaevisse esmatöötlemist (sorteerimist, purustamist, rikastamist) lähtudes maavarade nõuetest ning tehnoloogilisest dokumentatsioonist;
6. kontrollib toodete vastavust nõuetele;
7. korraldab toodagu veo, järgides tehnoloogilisi kaarte, veoskeeme ning ee-passe;
8. hindab toodangu veoks valitud veovahendite sobivust, nende vastavust kaevisse omadustele ja äraveoteede seisundile;
9. korraldab kaevandatud alade korrastamist, vastavalt kaevandatud maa korrastamise nõuetele.

B.3.2 Tootmisüksuse operatiivne juhtimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. kavandab tööliste tegevust: määrab töö- ja ohuala ning ohutud kaugused ja jaotab tööülesanded, arvestades tööliste kompetentsuse ja tööoperatsioonide eripäraga;
2. hindab tööülesannete täitmisele asudes seadmete (avakaevandamise väljamismasinad jm) seisukorda ning konsulteerib vajaduse korral spetsialistidega;
3. juhendab ja korraldab töötajate ohutus- ja keskkonnanõuete täitmist tööprotsessis, vajadusel rakendab meetmeid ohtude kõrvaldamiseks või peatab töö;
4. osaleb ettevõtte töökorraldusdokumentide koostamisel (sisekorra eeskirjad jm), riskide kaardistamisel ja ennetavate meetmete väljatöötamisel;
5. annab edasi kutsealaseid oskusi ja teadmisi, koordineerib juhendatavate tööd;
6. hindab tootmisüksuse töötulemusi ning töötajate ja juhendatavate töösooritusi, suunab töötajaid kvaliteeti tagavate töövõtete kasutamisele;
7. väldib kaevandamisest mõjutatud kivimite ja setete varingutest tekkivaid ohte, kasutades ohutuse meetmeid;
8. väldib mäetööde ja keskkonnamõju väljumist kaevandamisloaga määratud piiridest.

B.3.3 Kaevandamiskeskonna kontrollimine

EKR tase 5

Tegevusnäitajad:

1. mõõdab ja jälgib kaevandamise keskkonnamõju ning kaevandatud ala korrastamist, arvestades keskkonnahoiu põhimõtteid;
2. hoiab väljatud ja teisaldatud materjali mahud ning pindalad kaevandamisloa ja kaevandusrajatiste projektidega määratud piires;
3. jälgib põhjavee taset karjääris ja mäetööde mõjuala veekogudes ning vaatluskaevudes järgides kehtestatud nõudeid;
4. hoiab müra, tolmu jt häirivad mõjurid lubatavates piirides.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	07-20042022-3.3/3k
2. Kutsestandardi koostajad	Vesta Kaljuste, Eesti Mäeselts Heini Viilup, Eesti Mäetööstuse Ettevõtete Liit Helena Gailan, Tallinna Tehnikaülikooli Geoloogia instituut Lauri Kütt, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet Jaan Kallandi, Eesti Geodeetide Ühing Arvi Hamburg, Eesti Inseneride Liit Erik Väli, Tallinna Tehnikaülikooli Geoloogia instituut Ole Sein, OÜ Eesti Killustik Jürgen Aluoja, OÜ J.Viru Markšeideribüroo Allan Viil, Enefit Power AS Allan Koger, OÜ Inseneribüroo STEIGER Margus Kukk, OÜ Mäebüroo Nord Indrek Malm, AS TREV-2 Grupp
3. Kutsestandardi kinnitaja	Energeetika, Mäe- ja Keemiatööstuse Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	27
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	20.04.2022
6. Kutsestandard kehtib kuni	19.04.2027
7. Kutsestandardi versiooni number	3
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3117 Mäe- ja metallurgiatehnikud
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	5
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Mining Technician, EstQF Level 5
Saksa keeles	der Schichtsteiger
Vene keeles	горный мастер
C.3 Lisad	
Lisa 1 Mäeinseneride eetikakoodeks	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	